

Załącznik do zarządzenia nr 26/2026

Wójta Gminy Somonino

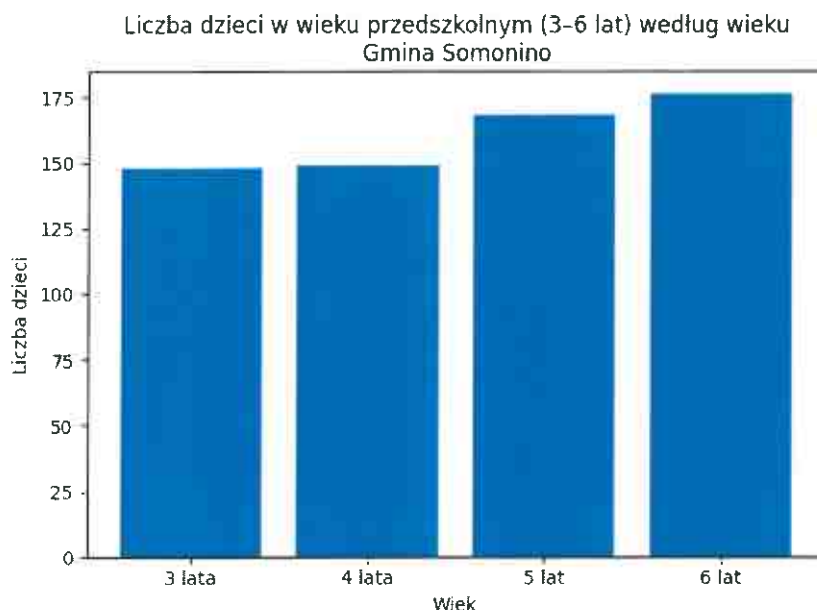
z dnia 10 lutego 2026 r.

DIAGNOZA ZAPOTRZEBOWANIA NA USŁUGI EDUKACJI PRZEDSZKOLNEJ NA TERENIE GMINY SOMONINO

1. Faktyczne oraz prognozowane zapotrzebowanie na usługi edukacji przedszkolnej na terenie Gminy Somonino w perspektywie 3-letniej, z uwzględnieniem odniesienia do istniejących miejsc przedszkolnych

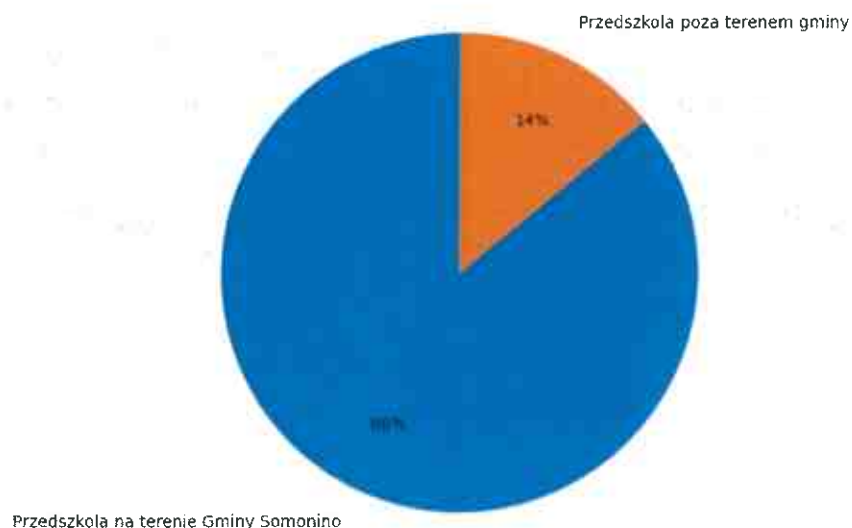
Somonino to gmina wiejska w województwie pomorskim, w powiecie kartuskim, położona na terenie Kaszubskiego Parku Krajobrazowego z siedzibą we wsi o tej samej nazwie. W skład gminy wchodzi 16 sołectw: Borch, Egiertowo, Goręczyno, Hopowo, Kamela, Kaplica, Ostrzyce, Piotrowo, Połączyno, Ramleje, Rąty, Rybaki, Sławki, Somonino, Starkowa Huta, Wyczechowo. Według najnowszych danych Gminę zamieszkuje 11 324 osób (stan na 31 grudnia 2024 r., źródło danych: Główny Urząd Statystyczny).

Na terenie Gminy Somonino **liczba dzieci w wieku przedszkolnym (3–6 lat)** wynosi **641**, w tym: 148 dzieci w wieku 3 lat, 149 w wieku 4 lat, 168 w wieku 5 lat oraz 176 w wieku 6 lat.

Z danych wynika, że **612 dzieci** zamieszkałych na terenie gminy jest objętych edukacją przedszkolną, z czego 526 dzieci uczęszcza do przedszkoli funkcjonujących na terenie Gminy Somonino, natomiast 86 dzieci korzysta z wychowania przedszkolnego w placówkach zlokalizowanych poza obszarem gminy.

Dzieci z terenu Gminy Somonino objęte edukacją przedszkolną
według miejsca uczęszczania

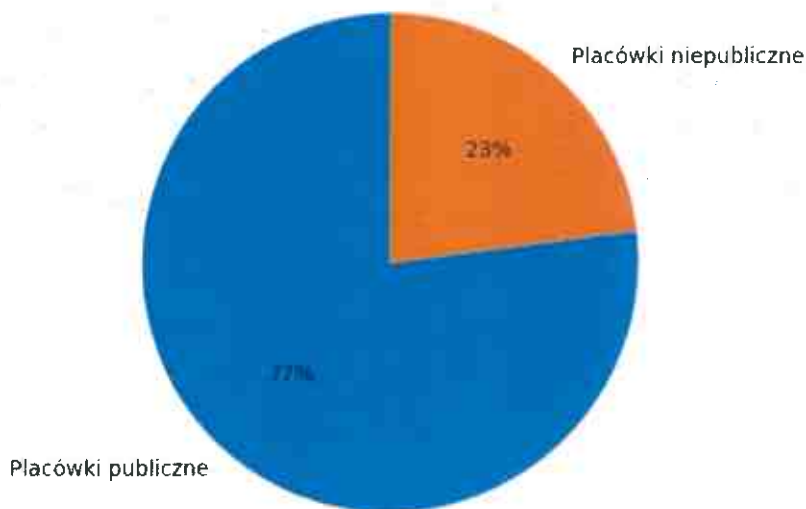
Obecna oferta wychowania przedszkolnego na terenie gminy obejmuje zarówno placówki publiczne, jak i placówki niepubliczne. W sektorze publicznym funkcjonują oddziały przedszkolne w czterech szkołach podstawowych oraz jedno gminne przedszkole. **Łączna liczba miejsc w placówkach publicznych wynosi 426**, w tym 281 miejsc w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych oraz 145 miejsc w Gminnym Przedszkolu w Goręczynie.

Ośrodki Wychowania Przedszkolnego na terenie Gminy Somonino – placówki publiczne:

- Szkoła Podstawowa im. Ziemi Kaszubskiej w Goręczynie ul. Szkolna 7, 83-311 Goręczyno; liczba miejsc: 24, liczba oddziałów: 1
- Szkoła Podstawowa im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego ul. Osiedlowa 17, 83-314 Somonino; liczba miejsc: 153, liczba oddziałów: 6
- Szkoła Podstawowa im. Św. Franciszka z Asyżu w Egiertowie ul. Kartuska 1, 83-312 Egiertowo; liczba miejsc: 83, liczba oddziałów: 4 (Egiertowo: liczba miejsc - 48, liczba oddziałów – 2; oddział zamiejscowy w Połęczynie: liczba miejsc - 35, liczba oddziałów – 2)
- Szkoła Podstawowa im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Borczu ul. Kościarska 34 A, 83-312 Hopowo; liczba miejsc: 21, liczba oddziałów: 1
- Gminne Przedszkole w Goręczynie ul. Topolowa 2, 83-311 Goręczyno; liczba miejsc: 145, liczba oddziałów: 6

Uzupełnieniem oferty publicznej są **placówki niepubliczne**, które dysponują łącznie **127 miejscami przedszkolnymi**.

Struktura oferty wychowania przedszkolnego według typu placówki

OWP na terenie Gminy Somonino – placówki niepubliczne:

- Niepubliczne Przedszkole Chatka Puchatka ul. Osiedle Nad Radunią 4a, 83-314 Somonino; liczba miejsc: 60, liczba oddziałów: 3
- Niepubliczne Przedszkole „Junior” w Hopowie ul. Kościerska, 83-312 Hopowo; liczba miejsc: 39, liczba oddziałów: 3
- Przedszkole Sióstr Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo w Ostrzycach ul. Kościelna 1, 83-311 Ostrzyce; liczba miejsc: 22, liczba oddziałów: 2
- Terapeutyczny Punkt Przedszkolny WESOŁY SKRZAT w Ostrzycach ul. Droga Kaszubska 50A, 83-311 Ostrzyce; liczba miejsc: 6, liczba oddziałów: 1.

Funkcjonowanie sektora niepublicznego w istotny sposób zwiększa dostępność wychowania przedszkolnego na terenie gminy i umożliwia objęcie edukacją przedszkolną większej liczby dzieci. Pomimo tego część dzieci z terenu Gminy Somonino korzysta z oferty przedszkoli w innych gminach, co wskazuje na utrzymujące się zapotrzebowanie na miejsca przedszkolne oraz znaczenie czynników takich jak lokalizacja placówek, organizacja opieki czy indywidualne potrzeby rodzin. Przedstawione dane potwierdzają, że **system wychowania przedszkolnego w Gminie Somonino opiera się na współlistnieniu oferty publicznej i niepublicznej**, przy czym placówki niepubliczne pełnią istotną rolę uzupełniającą w zapewnianiu dostępu do edukacji przedszkolnej dla dzieci zamieszkałych na terenie gminy.

Sieć publicznych przedszkoli oraz oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych określona została w Uchwale nr X/91/2019 Rady Gminy Somonino z dnia 14 sierpnia 2019 r. w sprawie ustalenia sieci publicznych przedszkoli i oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych prowadzonych przez Gminę Somonino od dnia 1 września 2019 roku.

Terminy rekrutacji określone są corocznie w Zarządzeniu Wójta Gminy Somonino. Rekrutacja na rok szkolny 2024/2025 odbyła się zgodnie z Zarządzeniem nr 9/2025 Wójta Gminy Somonino z dnia 30 stycznia 2025 r. w sprawie ustalenia terminów przeprowadzania postępowania rekrutacyjnego i postępowania uzupełniającego na rok szkolny 2025/2026 do publicznego przedszkola, oddziałów przedszkolnych w szkołach podstawowych oraz do klas pierwszych szkół podstawowych, dla których organem prowadzącym jest Gmina Somonino.

Opłaty za przedszkole zostały uregulowane w Zarządzeniu nr 164/2025 Wójta Gminy Somonino z dnia 30 października 2025 roku w sprawie określenia aktualizacji podstawowej kwoty dotacji za jednego

ucznia w niepublicznych przedszkolach i niepublicznym punkcie przedszkolnym oraz w sprawie aktualizacji podstawowej kwoty dotacji na jednego ucznia w publicznych oddziałach przedszkolnych działających na terenie Gminy Somonino na 2025.

Prognoza miejsc przedszkolnych w perspektywie 3-letniej:

Rok szkolny 2025/2026		
wiek	Rok urodzenia	liczba
6 - latki	2019	201
5 - latki	2020	196
4 - latki	2021	170
3 - latki	2022	162
Razem		729
Rok szkolny 2026/2027		
6 - latki	2020	196
5 - latki	2021	170
4 - latki	2022	162
3 - latki	2023	151
razem		679
Rok szkolny 2027/2028		
6 - latki	2021	170
5 - latki	2022	162
4 - latki	2023	151
3 - latki	2024	119
Razem		602

W perspektywie 3-letniej liczba dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym na terenie gminy nieznacznie zmniejsza się, lecz nadal jest to za mało, aby zaspokoić potrzeby mieszkańców w zakresie dostępu do edukacji wczesnoszkolnej.

Analiza liczby urodzeń z lat 2019–2024 (dane GUS) oraz aktualna pojemność publicznych placówek wychowania przedszkolnego prowadzonych przez Gminę, która wynosi 426 miejsc wskazuje, że przy założeniu utrzymania dotychczasowej liczby miejsc w placówkach publicznych oraz braku istotnego wzrostu oferty niepublicznej, **w najbliższych latach utrzymywać się będzie znaczący deficyt miejsc przedszkolnych:**

- rok szkolny 2025/2026 (dzieci urodzone w latach 2019–2022) – **niedobór: 303 miejsca,**
- rok szkolny 2026/2027 (dzieci urodzone w latach 2020–2023) – **niedobór: 253 miejsca,**
- rok szkolny 2027/2028 (dzieci urodzone w latach 2021–2024) – **niedobór: 176 miejsc.**

W celu zobrazowania trendu demograficznego oraz umożliwienia planowania długofalowego zasadne jest również oszacowanie sytuacji w roku szkolnym 2028/2029. Na moment opracowywania niniejszej diagnozy brak jest jeszcze pełnych danych GUS dotyczących liczby urodzeń obejmujących cały rocznik 2025, który będzie wchodził do systemu wychowania przedszkolnego w analizowanym okresie. Możliwe jest jednak przyjęcie prognozy opartej na obserwowanym w ostatnich latach trendzie spadkowym liczby urodzeń w gminie oraz całym województwie pomorskim.

Uwzględniając dotychczasową dynamikę zmian (stopniowe zmniejszanie się niedoboru miejsc z 303 do 176 w perspektywie trzech lat), można przyjąć ostrożnościowe założenie dalszego spadku zapotrzebowania na poziomie zbliżonym do obserwowanej tendencji. Przy takim założeniu prognozowany niedobór miejsc w roku szkolnym 2028/2029 może kształtować się na poziomie około 120–140 miejsc (liczony względem obecnej liczby 426 miejsc publicznych).

2. Analiza założeń polityki organu prowadzącego w obszarze wychowania przedszkolnego. Analiza dokumentów strategicznych

2.1. Kierunki rozwoju edukacji w gminie Somonino

W ostatnich latach w Polsce, a co za tym idzie, także i w Gminie Somonino, dostrzega się wagę wczesnej stymulacji rozwoju małego dziecka. Edukacja przedszkolna jest traktowana szeroko – nie tylko jako

elementarna nauka czytania, pisanie i liczenia, ale także stymulowanie rozwoju w sferze fizycznej, emocjonalnej i społecznej. Z wielu badań wynika, że dzieci objęte różnymi formami edukacji przedszkolnej są w późniejszej karierze szkolnej oceniane jako bardziej niezależne, otwarte, odważne i wytrwałe. Ich wstępne przygotowanie do nauki pozwala rytmicznie i z wysokimi efektami realizować założenia programu kształcenia w klasach I–III.

W związku z tym podejmuje się na poziomie nie tylko państwa, ale też poziomie lokalnym konkretne decyzje o funkcjonowaniu wszelkich form wychowania przedszkolnego.

Analiza **Strategii Rozwoju Gminy Somonino na lata 2020–2029** wykazała problemy związane z edukacją. Wśród głównych słabości gminy mieszkańcy wskazali „niedostateczną jakość edukacji oraz niedostateczną ilość gminnych przedszkoli i żłobków”. W badaniu ankietowanych mieszkańcy gminy dostęp do opieki żłobkowej i przedszkolnej ocenili na 2,86/5, a jakość edukacji na 3,02/5. Wśród trzech najpilniejszych inwestycji gminnych na pierwszym miejscu wymieniono budowę przedszkola gminnego w Goręczynie (6% ankietowanych), a na piątym miejscu budowę żłobków w Somoninie. W analizowanym dokumencie w ramach Celu strategicznego 1: Wzmocnienie kapitału społecznego gmina przyjęła Cel operacyjny 1: Poprawa dostępności i jakości usług edukacyjnych, w następstwie wyznaczając następujące zadania związane z edukacją:

- Budowa gminnego żłobka i przedszkola,
- Organizacja dodatkowych zajęć w szkołach,
- Ogrodzenie terenu szkolnego i modernizacja dolnego budynku szkoły.

Spośród ujętych w **Strategii Rozwoju Gminy Somonino na lata 2020–2029** wyzwań, w obszarze edukacji zrealizowano utworzenie gminnego przedszkola, oddając do użytku w 2023 roku, po 3 latach budowy budynek przy ulicy Topolowej w Goręczynie, który powstał w ramach dużej inwestycji oświatowej. Niezmiennie nakładów wymaga wyposażenie tej nowo powstałej placówki i innych z terenu gminy, aby warunki dla dzieci z nich korzystających były optymalne do roli, jaką mają spełnić w ich rozwoju. Ponadto w zmieniającym się stale otoczeniu, otoczeniu interaktywnym i wielu bodźcach bardzo ważny jest aspekt wszelkich zajęć dodatkowych, które będą odpowiedzią na konieczność uważnej obserwacji dziecka, pracy z nim i jego emocjami, deficytami oraz uzdolnieniami.

W odpowiedzi na zidentyfikowany i utrzymujący się deficyt miejsc wychowania przedszkolnego Gmina Somonino planuje utworzenie **90 nowych miejsc wychowania przedszkolnego** w trzech placówkach prowadzonych przez samorząd: w **Gminnym Przedszkolu w Goręczynie**, w **Przedszkolu w Szkole Podstawowej w Somoninie** oraz w **oddziale zamiejscowym w Polęczynie (Przedszkole w Egiertowie)**. Planowana interwencja stanowi realizację przyjętych kierunków rozwoju edukacji w gminie, ukierunkowanych na zwiększenie dostępności i jakości usług edukacyjnych, która to potrzeba wybrzmiała także w badaniu ankietowym rodziców, opiekunów prawnych wykonanym na potrzeby niniejszego opracowania. Projektowane utworzenie 90 nowych miejsc w trzech lokalizacjach jest działaniem komplementarnym wobec dotychczasowych inwestycji, zwłaszcza wobec budowy Przedszkola Gminnego w Goręczynie, odpowiadającym zarówno na aktualne prognozy demograficzne, jak i na strategiczne cele gminy w zakresie wzmocnienia kapitału społecznego poprzez zapewnienie dzieciom optymalnych warunków rozwoju i wyrównywania szans edukacyjnych.

2.2. Kierunki rozwoju edukacji przedszkolnej w województwie pomorskim

2.2.1. Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030

Wnioski płynące z analizy sytuacji edukacji w Gminie Somonino są zbieżne z wnioskami w tym obszarze w województwie pomorskim. W „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030” w punkcie oceniającym otwartą wspólnotę regionalną (s. 27 dokumentu, dostęp: ...) wskazano:

„Mimo systematycznej poprawy, województwo pomorskie posiada zróżnicowany przestrzennie dostęp do przedszkoli [...] odsetek dzieci objętych edukacją przedszkolną jest jednym z najniższych w kraju.”

„Pomorscy uczniowie reprezentują niesatysfakcjonujący poziom kompetencji kluczowych, w tym w szczególności miękkich, które powinny być kształtowane od najmłodszych lat.”

„Istotnym problemem pozostaje wsparcie uczniów z niepełnosprawnościami i specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz ich opiekunów.”

„Pomimo dużych nakładów finansowych poniesionych przez samorządy terytorialne, w dalszym ciągu istnieje potrzeba poprawy stanu infrastruktury przedszkoli, szkół i innych placówek systemu oświaty (w tym m.in. zakupu nowoczesnego wyposażenia dydaktycznego, dostosowania [...]).”

Polityka lokalna Gminy Somonino dotycząca kierunków rozwoju edukacji przedszkolnej jest spójna z zapisami „Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030”, gdzie jako jedno z wyzwań strategicznych wskazano konieczność pożądanego kierunku zmian w postaci „Większy udział dzieci w edukacji przedszkolnej” oraz „Zapewnienie wysokiej jakości edukacji we wszystkich typach szkół, szczególnie w zakresie nabywania kompetencji kluczowych oraz wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, co ma swoje odzwierciedlenie w wyznaczonych celach w/w Strategii. Potrzeby edukacji przedszkolnej na terenie województwa pomorskiego (w tym także na terenie gminy Somonino) wpisują się w cel strategiczny 2 „Otwarta wspólnota regionalna” i cel operacyjny 2.1 „Fundamenty edukacji”. Działania realizujące w/w cele mają być ukierunkowane na „Poprawę dostępności i jakości oferty edukacji przedszkolnej”, czego oczekiwanym efektem na być większy „Odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym”.

2.2.2. Regionalny Program Strategiczny w zakresie edukacji i kapitału społecznego

Polityka Gminy Somonino dot. edukacji przedszkolnej wpisuje się również w „Regionalny Program Strategiczny w zakresie edukacji i kapitału społecznego” (Załącznik nr 1 do Uchwały nr 757/271/21 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 29 lipca 2021 r.), gdzie wskazano, iż pomimo następującej poprawy, odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym (86,5%) jest nadal jednym z najniższych w kraju (średnia w kraju – 89,5%)², a dostęp do wychowania przedszkolnego cechuje się znacznym zróżnicowaniem przestrzennym i jest niewystarczający. Powodem niskiego wskaźnika dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym są między innymi nieadekwatne do potrzeb środki finansowe samorządów, niedostateczna wiedza rodziców i prawnych opiekunów dzieci o wpływie wychowania przedszkolnego na dalszy rozwój dziecka, a także niedostosowanie godzin pracy przedszkoli do potrzeb pracujących rodziców. Szczególne znaczenie w kontekście większej liczby dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym ma oferta proponowana przez placówki wychowania przedszkolnego. Zauważa się niewystarczający dostęp do specjalistów (np. psychologów, logopedów) oraz nieadekwatne do potrzeb wsparcie dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym w zakresie profilaktyki zaburzeń i dysharmonii rozwojowych. Dostrzega się także potrzebę podniesienia kompetencji nauczycieli w zakresie kształtowania u dzieci kompetencji kluczowych, w tym tzw. kompetencji „miękkich”, takich jak kreatywność, empatia, asertywność, samodzielność, odpowiedzialność, zaangażowanie, motywacja czy samodyscyplina, a także przygotowania nauczycieli do włączenia w proces dydaktyczny treści związanych z kształtowaniem postaw obywatelskich, świadomości klimatycznej, przygotowaniem dzieci do bezpiecznego korzystania z internetu, a także uwrażliwieniem na kwestie równości płci i tolerancję.

Powyższe wyzwanie zdefiniowało cele, priorytety i działania określone w ramach RPS, które odnoszą się m.in. do potrzeb związanych z edukacją przedszkolną:

• CEL SZCZEGÓŁOWY 1 Fundamenty edukacji

• **PRIORYTET 1.1. Edukacja dla rozwoju** - W ramach Priorytetu podjęte zostaną działania mające na celu: poprawę dostępności i jakości wychowania przedszkolnego oraz edukacji na wszystkich etapach kształcenia; kształtowanie i rozwój kompetencji kluczowych uczniów, w tym tzw. kompetencji „miękkich”, a także postaw obywatelskich i równościowych; wzrost zaangażowania w przeciwdziałanie zmianom klimatu; wspieranie uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi poprzez indywidualizację nauczania i rozwój edukacji włączającej z wykorzystaniem wzmocnionego potencjału poradni psychologiczno-pedagogicznych oraz szkolnictwa specjalnego. Jednocześnie prowadzone będą działania zmierzające do podniesienia kompetencji kadr systemu oświaty, w szczególności nauczycieli, a także rozwijające dialog edukacyjny i współpracę międzysektorową.

• DZIAŁANIE 1.1.1. Powszechna edukacja przedszkolna

• Zakres interwencji (typy przedsięwzięć) w ramach w/w Działania:

1. Wspieranie działań mających na celu podniesienie jakości wychowania przedszkolnego poprzez:

- a) poszerzenie oferty wychowania przedszkolnego o zróżnicowane formy zajęć wspierających rozwój kompetencji kluczowych dzieci, z uwzględnieniem realizacji zindywidualizowanego procesu wsparcia,

w tym zajęć prowadzonych przez specjalistów (psychologów, logopedów itp.),

- b) podniesienie kompetencji nauczycieli w ramach doskonalenia zawodowego w zakresie: prowadzenia zajęć stymulujących rozwój psychiczny i fizyczny dzieci, kształtowania kompetencji kluczowych dzieci, realizacji zindywidualizowanego procesu wsparcia dziecka.

2. Wspieranie tworzenia nowych miejsc wychowania przedszkolnego oraz przyjaznej infrastruktury, a także poprawę wyposażenia dydaktycznego.

3. Uzupełniając wspieranie działań służących:

- a) wykorzystaniu edukacji pozaformalnej,
- b) budowaniu tożsamości regionalnej,
- c) wprowadzaniu innowacyjnych rozwiązań organizacyjnych i metodycznych związanych z kształtowaniem kompetencji kluczowych dzieci,
- d) budowie, rozbudowie lub modernizacji /adaptacji istniejącej infrastruktury,
- e) promocji edukacji przedszkolnej.

2.3. Edukacja przedszkolna a wyzwania przyszłości

2.3.1. Edukacja przedszkolna w Polsce na tle Unii Europejskiej

W zakresie dokumentów ogólnopolskich, kierunki działań zbliżone są do polityki Gminy Somonino, na co wskazuje „Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030”, w ramach której cel szczegółowy 1, „Podniesienie poziomu kompetencji oraz kwalifikacji obywateli. W tym cyfrowych” będzie realizowany m.in. poprzez następujące kierunki interwencji:

- „[...] podniesienie wskaźników udziału dzieci we wczesnej opiece i edukacji w wieku do 3 lat [...]”;
- „[...] przygotowanie do dorosłego życia, a nie tylko do zdobywania dobrych ocen w szkole.”
- „[...] rozwijanie w uczniach umiejętności wykorzystywania nabytej wiedzy w praktyce. Wśród kompetencji proinnowacyjnych uczniów, które powinny być rozwijane można wyróżnić: rozwiązywanie problemów, kreatywność, myślenie niezależne, podejmowanie decyzji, zarządzanie zmianą, współpraca.”
- Rozszerzanie stosowania narzędzi cyfrowych w kształceniu i szkoleniu.

Polityka Gminy Somonino dot. edukacji przedszkolnej wpisuje się również w cel 3 „Poprawa dostępności i jakości edukacji na wszystkich etapach oraz podniesienie konkurencyjności nauki” Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju „Polska 2030. Trzecia fala nowoczesności”. Jako działania niezbędne do realizacji w/w celu wskazano za niezbędne „unowocześnienie i poprawę jakości edukacji oraz dopasowanie edukacji do potrzeb zmieniającej się gospodarki i społeczeństwa. Należy zapewnić powszechny dostęp i wysoką jakość opieki oraz edukacji w przedszkolach i szkołach wszystkich poziomów i typów, oraz zorientować je na pobudzanie kreatywności dzieci, młodzieży i dorosłych, i przygotowanie do uczenia się przez całe życie.” W ostatnich latach w Polsce wiele uwagi i starań poświęcono tworzeniu warunków wzrostu odsetka dzieci objętych edukacją przedszkolną, jednakże w porównaniu z Unią Europejską to Polska wypada znacznie gorzej, niż inne kraje UE. Wprawdzie odsetek dzieci w wieku 3-6 lat objętych wychowaniem przedszkolnym ostatnio szybko rośnie, ale ciągle daleko mu do średniej UE (powyżej 90 proc). Nadal obserwuje się niski poziom uczestnictwa dzieci w zorganizowanych formach opieki, a także relatywnie niski poziom kompetencji kluczowych uczniów, w szczególności miękkich, które powinny być kształtowane od najmłodszych lat.

2.3.2. Rynek pracy

Na całym świecie psychologowie i pedagodzy podkreślają ogromne znaczenie pierwszych lat życia w późniejszym rozwoju człowieka. Podkreśla się pozytywny wpływ edukacji przedszkolnej na rozwój i przygotowanie dziecka do szkoły, osiągnięcia szkolne, jego funkcjonowanie w życiu dorosłym i dostępność na rynku pracy. We wczesnym dzieciństwie akcentuje się wyjątkowa wrażliwość na bodźce z najbliższego otoczenia, przez co dziecko szybko przyswaja nową wiedzę. Szczególne znaczenie ma dbałość o jakość edukacji przedszkolnej, pod kątem nabycia przez dziecko kompetencji kluczowych i umiejętności niezbędnych na rynku pracy, tj. umiejętności matematyczno-przyrodnicze, umiejętności posługiwania się językami obcymi, TIK, umiejętności rozumienia, innowacyjność, przedsiębiorczość, kreatywne myślenie,

rozwiązywanie problemów, umiejętność uczenia się, umiejętność pracy zespołowej w kontekście środowiska pracy.

Jak wynika z przeprowadzonych badań, większość z nowo powstających zawodów będzie związanych z kompetencjami cyfrowymi. Mocniej niż znajomość np. języków programowania czy obsługi maszyn, na przyszłość pracy wpływać będzie jednak zdolność korzystania z urządzeń technologicznych i nauki nowych narzędzi. Będzie też coraz mocniej rosnąć rola osób o dużych umiejętnościach miękkich, zdolnych do pracy w zespole i wymiany wiedzy z innymi profesjonalistami. Najbardziej perspektywiczne branże, które zdominują rynek pracy przyszłości to technologie, nauki ścisłe, nauki przyrodnicze i medyczne, języki obce oraz edukacja. W czołówce pożądanego obszaru wiedzy znajdują się także te z zakresu budowy i konstrukcji, produkcji i komunikacji medialnej, zarządzania, ekonomii i rachunkowości, bezpieczeństwa, ochrony oraz produkcji żywności czy przetwórstwa. Niezależnie jednak od branży stanowiska, liczyć się będą konkretne umiejętności, które staną się kluczowym wyznacznikiem tempa rozwoju kariery

2.3.3. NEET'S

Jednym z problemów europejskiego i polskiego rynku pracy jest utrzymujący się na relatywnie wysokim poziomie udział młodych osób, które nie pracują, nie uczą się i nie podnoszą kwalifikacji zawodowych, określanych mianem NEET. Do tej kategorii zaliczymy osoby posiadające status bezrobotnego, które nie są zainteresowane jakąkolwiek aktywnością zawodową i edukacyjną, często pochodzące ze środowisk dysfunkcyjnych, których rodzice długotrwale pozostają bez pracy. Do NEET zaliczymy zarówno te osoby, które są bierne zawodowo, będąc na utrzymaniu rodziców, jak i te osoby, które — ze względów np. kulturowych bądź religijnych — nie podejmują pracy i nie kontynuują edukacji.

Według raportu „Eurofoundu” czynnikami wpływającymi na występowanie zjawiska są: dochód rodziny, poziom wykształcenia, sytuacja zawodowa rodziców i obszar, na którym znajduje się gospodarstwo domowe. Wykształcenie jest w tym przypadku najważniejszą zmienną i to ono najmocniej oddziałuje na prawdopodobieństwo bycia NEET-sem. Ta zależność dotyczy w równym stopniu poziomu wykształcenia danej osoby, jak i jej rodziców. Młodzi mający niski poziom wykształcenia są trzykrotnie bardziej narażeni na zasilenie szeregów NEET-sów, niż osoby z wykształceniem wyższym i dwa razy bardziej niż te ze średnim; posiadanie rodziców, którzy doświadczyli bezrobocia zwiększa prawdopodobieństwo dołączenia do NEET-sów o 17 procent, a dzieci osób z niskim poziomem wykształcenia są dwa razy bardziej narażone na dołączenie do grupy młodzieży bezczynnej, niż te, których rodzice mają dyplom.

Jak wynika z przeprowadzonych badań, liczba osób bez jakiegokolwiek zajęcia regularnie zwiększa się, zarówno w Polsce, jak również w całej UE. W okresie 10 lat (2006—2015) udział wśród osób w wieku 15—34 lat tych młodych, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie podnoszą kwalifikacji zawodowych na obszarze Unii Europejskiej, zwiększył się z poziomu 15,2 do 16,1%. Ich liczba rośnie również w Polsce. Zbyt łagodna polityka społeczna państwa działa demotywująco na społeczeństwo, gdyż im „się należy”. Wzrost oddziaływań na coraz młodsze społeczeństwo i objęcie jak największej liczby dzieci edukacją przedszkolną, która będzie motywować, rozwijać i dowartościowywać młodego człowieka pozwoli w częściowo ograniczyć to zjawisko.

2.3.4. Równość płci

Jednym z istotnych obszarów oddziaływań wychowawczo-edukacyjnych w edukacji przedszkolnej jest **wspieranie równego dostępu dzieci do różnorodnych form aktywności**, niezależnie od płci. Działania podejmowane w tym zakresie ukierunkowane są na **ograniczanie wpływu stereotypów płciowych**, które mogą niekorzystnie oddziaływać na rozwój zainteresowań, kompetencji oraz poczucia własnej wartości dzieci.

Edukacja równościowa w przedszkolu nie polega na narzucaniu dzieciom określonych form zabawy czy aktywności, lecz na **stwarzaniu warunków do swobodnego wyboru** oraz umożliwianiu dzieciom podejmowania różnorodnych działań zgodnie z ich indywidualnymi predyspozycjami i zainteresowaniami. Jej celem jest zapewnienie, aby każde dziecko miało możliwość wszechstronnego rozwoju, bez ograniczania aktywności ze względu na przypisane społecznie role płciowe.

Zgodnie z podstawą programową wychowania przedszkolnego, szczególny nacisk kładzie się na **indywidualne podejście do dziecka**, uwzględniające jego potrzeby, możliwości i tempo rozwoju. W codziennej praktyce przedszkolnej istotne jest zatem świadome przeciwdziałanie utrwalaniu stereotypów płciowych, zwłaszcza w obszarze zabaw tematycznych, aktywności ruchowych oraz doboru pomocy dydaktycznych.

Tworzenie środowiska przedszkolnego opartego na **poczuciu bezpieczeństwa, akceptacji i wzajemnym szacunku** sprzyja budowaniu pozytywnych relacji rówieśniczych oraz kształtowaniu postaw otwartości i tolerancji. Wczesne wspieranie dzieci w tym zakresie przyczynia się do wyrównywania szans edukacyjnych oraz ułatwia im podejmowanie świadomych wyborów na kolejnych etapach edukacji i rozwoju społeczno-zawodowego.

3. Analiza potrzeb OWP dotyczących infrastruktury

3.1. Nowe miejsca w OWP oraz modernizacja istniejącej infrastruktury

Infrastrukturę opieki przedszkolnej na terenie Gminy Somonino tworzą:

- Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Ziemi Kaszubskiej w **Goręczynie**; liczba miejsc: 24, liczba oddziałów: 1

- Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Somoninie; liczba miejsc: 153, liczba oddziałów: 6

- Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Św. Franciszka z Asyżu w Egierowie; liczba miejsc: 83, liczba oddziałów: 4

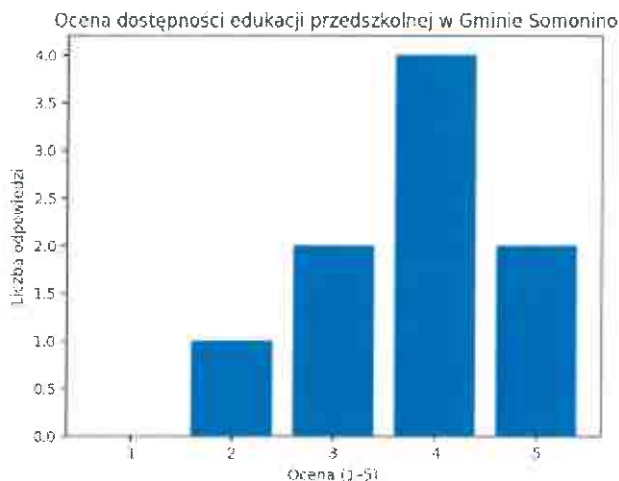
w tym współtworzący go:

- Oddział zamiejscowy w Połączynie (liczba oddziałów: 2, ilość miejsc: 35)

- Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej im. Kawalerów Orderu Uśmiechu w Borczu; liczba miejsc: 21, liczba oddziałów: 1

- Gminne Przedszkole w Goręczynie; liczba miejsc: 145, liczba oddziałów: 6

Analiza powyższego wskazuje, że w większości na terenie gminy prowadzone są oddziały przedszkolne w ramach szkół samorządowych, jeden oddział zamiejscowy oraz od 1 września 2025 jedno gminne przedszkole stanowiące samodzielną placówkę. Ocena dostępności edukacji przedszkolnej została oceniona następująco:

Analiza wyników ankiety wskazuje, że mimo przeważającej pozytywnej oceny dostępności edukacji przedszkolnej na terenie Gminy Somonino, nadal występuje potrzeba dalszego zwiększania liczby miejsc wychowania przedszkolnego. Największa liczba respondentów przyznała ocenę **4 (dobrą)**, co świadczy o zauważalnej poprawie sytuacji w zakresie dostępności placówek przedszkolnych. Jednocześnie należy zwrócić uwagę, że **łączna liczba ocen 1, 2 i 3**, wskazujących na niezadowolenie lub umiarkowane zadowolenie z dostępności edukacji przedszkolnej, potwierdza istnienie grupy mieszkańców, dla których oferta wychowania przedszkolnego w dalszym ciągu nie jest w pełni wystarczająca. Wskazuje to na konieczność dalszego monitorowania potrzeb **demograficznych** oraz planowania rozwoju sieci przedszkoli, szczególnie w kontekście zapewnienia równomiernego dostępu do miejsc przedszkolnych na terenie całej gminy. Na uzyskane wyniki istotny wpływ miało **oddanie do użytkowania w 2025 roku Gminnego Przedszkola w Goręczynie**, które

w sposób znaczący zwiększyło liczbę dostępnych miejsc przedszkolnych oraz poprawiło dostępność wychowania przedszkolnego w tej części gminy. Inwestycja ta przyczyniła się do wzrostu liczby ocen pozytywnych, jednak uzyskane odpowiedzi wskazują, że dalsze działania w zakresie rozwoju infrastruktury przedszkolnej **pozostają** zasadne.

Uwzględniając **prognozowaną liczbę dzieci w wieku przedszkolnym w kolejnych latach**, ich rozmieszczenie terytorialne na obszarze Gminy Somonino, a także **wyniki przeprowadzonych badań ankietowych**, planowane jest dalsze zwiększanie dostępności wychowania przedszkolnego poprzez **utworzenie nowych miejsc przedszkolnych** w następujących lokalizacjach:

- Oddział przedszkolny w **Gminnym Przedszkolu w Goręczynie** – 50 nowych miejsc
- Oddział zamiejscowy w **Połączynie (filia Szkoły Podstawowej w Egierowie)** – 15 nowych miejsc,
- Oddział przedszkolny w Szkole Podstawowej w **Somoninie** – 25 nowych miejsc.

Realizacja powyższych działań ma na celu zapewnienie **odpowiedniej liczby miejsc wychowania przedszkolnego**, dostosowanej do potrzeb demograficznych mieszkańców gminy, a także **wyrównanie dostępu do edukacji przedszkolnej** pomiędzy poszczególnymi miejscowościami.

Wyniki ankiety przeprowadzonej wśród rodziców i prawnych opiekunów dzieci uczęszczających do przedszkoli na terenie Gminy Somonino wskazują na **wysoką ocenę jakości infrastruktury przedszkolnej oraz wyposażenia placówek**.

Najwięcej respondentów przyznało oceny **4 (96 wskazań)** oraz **5 (86 wskazań)**, co potwierdza bardzo dobrą ocenę warunków lokalowych oraz zaplecza dydaktycznego przedszkoli funkcjonujących na terenie Gminy Somonino. Istotna liczba ocen **3 (52 wskazania)** wskazuje na potrzebę dalszego, systematycznego podnoszenia standardu wyposażenia oraz modernizacji infrastruktury w wybranych placówkach.

Relatywnie niewielka liczba ocen **1 (4 wskazania)** oraz **2 (12 wskazań)** ma charakter marginalny i dotyczy głównie tych oddziałów wychowania przedszkolnego, w których **nie jest zapewniona wystarczająca dostępność miejsc** lub które funkcjonują w **mniejszych miejscowościach gminy (m.in. Połączyno)**. Opinie te nie wpływają istotnie na ogólną, pozytywną ocenę infrastruktury przedszkolnej, lecz wskazują na obszary wymagające dodatkowego wsparcia inwestycyjnego.

Dla uzyskania optymalnych warunków w trzech wytypowanych do **wsparcia** placówkach: **Przedszkole Gminne w Goręczynie**, **Przedszkole w Somoninie**, **oddział przedszkolny w Połączynie**, proponuje się w dwóch ostatnich wykorzystanie istniejącej bazy lokalowej w obecnych budynkach wychowania **przedszkolnego** i dokonanie w nich remontów umożliwiających utworzenie nowych miejsc.

Możliwe jest objęcie remontem:

- w Szkole Podstawowej w Somoninie:
- **korytarza** (1 pomieszczenie),
- **klatki schodowej** (1 pomieszczenie),

- **łazienki** (1 pomieszczenie),
- dostosowanie **sali dydaktycznej** (1 pomieszczenie)
 - w Oddziale zamiejscowy w Połęczynie (filia Egiertowa):
- **aneksu kuchennego** (1 pomieszczenie),
- **jadalni dla dzieci** (1 pomieszczenie),
- **sali dydaktycznej** (1 pomieszczenie).

Zakres prac obejmuje przygotowanie pomieszczeń do pełnienia funkcji miejsc wychowania przedszkolnego zgodnie z obowiązującymi wymogami organizacyjnymi, sanitarnymi i bezpieczeństwa, tak aby zapewnić dzieciom odpowiednie warunki pobytu i nauki. Dodatkowo w Połęczynie dąży się do zapewnienia odpowiedniego wydawania posiłków dowożonych z Egiertowa, ich spożywania i przechowywania, a więc do organizacji wyżywienia dzieci

Uzyskane wyniki ankietowe potwierdzają zasadność dotychczasowych działań inwestycyjnych podejmowanych przez Gminę Somonino w obszarze wychowania przedszkolnego oraz wskazują na potrzebę ich kontynuacji, w szczególności w celu wyrównywania warunków lokalowych i dostępności infrastruktury pomiędzy poszczególnymi placówkami.

3.2. Zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych do sal placówek przedszkolnych w Gminie Somonino

Wskazana w pkt. 3.1 informacja o nowo utworzonym Gminnym Przedszkolu w Goręczynie, potrzeba rozbudowy i modernizacji oddziału przedszkolnego w SP w Somoninie, modernizacji i remontu oddziału w Połęczynie (filia przedszkola w SP Egiertowie), wymusza zakup i dostawę wyposażenia, zarówno technicznego, niezbędnego do funkcjonowania obiektów, jak i takiego, które służyć będzie edukacji i odpowiadać na zdiagnozowane potrzeby rozwojowe i terapeutyczne.

Zdiagnozowane potrzeby można ująć w następujące kategorie:

1. Pomoce dydaktyczne, w tym pomoce terapeutyczne i specjalistyczne do diagnozowania potrzeb dzieci i prowadzenia terapii

(materiały edukacyjne, gry, zestawy tematyczne, pomoce specjalistyczne do integracji sensorycznej, logopedii, rewalidacji, TUS, regulacja emocji, wsparcia dzieci ze SPE, pomoce logopedyczne, książki terapeutyczne, pomoce do SI)

2. Wyposażenie sal dydaktycznych

(meble przedszkolne, stoliki, krzesła, regały, elementy mebli sensorycznych)

3. Wyposażenie innych pomieszczeń niezbędnych do utworzenia nowych miejsc, tj. szatnia, jadalnia, aneks kuchenny, sala zabaw

(meble wypoczynkowe, szafki na odzież, zabudowa meblowa)

4. Wyposażenie kuchenne i gastronomiczne do organizacji posiłków

(sprzęt AGD, wózki kuchenne, termosy, zastawa stołowa dla dzieci)

5. Sprzęt multimedialny i informatyczny (TIK)

(laptopy, drukarki, monitory interaktywne, podłogi interaktywne)

6. Sprzęt audiowizualny i nagłośnieniowy

(głośniki)

7. Wyposażenie do zajęć ruchowych

(sprzęt gimnastyczny, gry zręcznościowe)

8. Wyposażenie sensoryczne

(ścieżki sensoryczne, elementy dotykowe, domki, klocki, pomoce)

9. Wyposażenie do zajęć artystycznych i kreatywnych

(kąciki tematyczne, stroje teatralne)

10. Wyposażenie wewnętrznych placów zabaw

(urządzenia zabawowe, elementy aktywności ruchowej, maty, piankowe klocki – elementy budowlane)

11. Wyposażenie do edukacji regionalnej

(stroje, instrumenty)

Na podstawie zebranych informacji o placówkach wychowania przedszkolnego funkcjonujących na terenie Gminy Somonino, od rodziców i nauczycieli zidentyfikowano potrzeby obejmujące zarówno rozwój oferty edukacyjnej, jak i doposażenie i dostosowanie do współczesnych standardów pracy z dziećmi w wieku przedszkolnym. Zestawiono je poniżej:

• Przedszkole Gminne w Goręczynie (50 miejsc – 2 sale po 25 dzieci)

Meble i wyposażenie

Meble do 2 sal dydaktycznych łącznie:

- Krzesła dla dzieci – 50 szt.
- Stoliki 6-osobowe – 9 szt.
- Dywan prostokątny - 2 szt.
- Biurka dla nauczycieli – 2 szt.
- Krzesła dla nauczycieli – 2 szt.
- Regały wysokie z półkami i szufladami – 8 szt.
- Regały niskie z półkami i szufladami – 6 szt.

Wyposażenie szatni:

- Regały do szatni – 10 szt.; 1 regał przeznaczony jest dla 5 dzieci, więc 10 regałów to 50 miejsc (50 dzieci)

Wyposażenie stołówki i zaplecza:

- Krzesła do stołówki – 50 szt.
- Stoły sześciuosobowe – 9 szt.
- Zastawa stołowa – 50 zestawów; skład 1 zestawu: kubek mały, talerz śniadaniowy, talerz obiadowy, talerz głęboki, miseczka obiadowa, salaterka, łyżka mała, łyżka duża, widelec, nóż
- Wózki kuchenne – 2 szt.
- Termosy 2L – 2 szt.

Sprzęt komputerowy i multimedialny:

- Laptopy – 2 szt.
- Myszki – 2 szt.
- Monitory interaktywne – 2 szt.
- Podłogi interaktywne – 2 szt.
- Głośniki – 4 szt. (po 2 na salę)

Pomoce dydaktyczne:

- Roboty edukacyjne typu Ozobot – 9 szt.
- Zestawy badawcze: mikroskop i lupa – 10 szt.
- Globusy interaktywne – 4 szt.
- Torby z instrumentami muzycznymi – 4 szt.
- Długopisy 3D – 10 szt.

• **Oddział Przedszkolny w Szkole Podstawowej w Somoninie (25 miejsc – 1 sala dla 25 dzieci)**

Meble i wyposażenie

Meble do 1 sali dydaktycznej:

- Krzesła dla dzieci – 25 szt.
- Stoliki 6-osobowe – 5 szt.
- Dywan okrągły – 1 szt.
- Dywan prostokątny – 1 szt.
- Biurko dla nauczyciela z krzesłem – 1 szt.
- Regał z szafami do sali edukacyjnej – 6 szt.
- Klimatyzator do sali edukacyjnej – 1 szt.
- Rolety wewnętrzne do sali edukacyjnej – 4 szt.

Wyposażenie sali zabaw:

- Meble wypoczynkowe – 1 zestaw
- Komplet zabawek – 1 zestaw

Wyposażenie szatni:

- Szafki z półkami – 5 szt.; 1 szafka przeznaczona jest dla 5 dzieci, więc 5 szafek dla 25 miejsc (25 dzieci)

Wyposażenie stołówki:

- Zastawa stołowa – 25 zestawów; skład 1 zestawu: kubek mały, talerz śniadaniowy, talerz obiadowy, talerz głęboki, miseczka obiadowa, salaterka, łyżka mała, łyżka duża, widelec, nóż

Sprzęt komputerowy i multimedialny:

- Laptop z oprogramowaniem – 1 szt.
- Drukarka – 1 szt.
- Tablica interaktywna – 1 szt.
- Magiczna podłoga – 1 szt.
- Głośniki – 2 szt.

Pomoce dydaktyczne:

- Wyposażenie kąpek tematycznych np. kąpek kuchenny i stragan – 2 komplety
- Laboratorium kodowania z robotami edukacyjnymi (np. EduSense) – 1 komplet
- Zestaw do kodowania – 1 komplet
- Komplet klocków piankowych (np. MAMUTICO) do budowania wewnętrznych placów zabaw
- Ścieżka sensoryczna – 1 zestaw
- Zestaw twórczy – modułowa ściana z klockami (np. COMBO WALL) – 1 zestaw
- Zestaw klocków STEAM z mechanizmami ruchomymi (np. KORBO STEAM-REMI) – 1 szt.

• **Oddział Przedszkolny przy Szkole Podstawowej w Egierowie (15 miejsc – 1 sala dla 15 dzieci)**

Meble i wyposażenie

Meble do 1 sali dydaktycznej:

- Krzesła dla dzieci – 15 szt.
- Stoliki 6-osobowe – 3 szt.
- Zasłony – 12 szt.

- Dywan prostokątny – 1 szt.
- Drewniany zestaw sensoryczno-ruchowy 22 elementy – 1 szt.

Wyposażenie aneksu kuchennego:

- Zabudowa meblowa do aneksu kuchennego na wymiar
- Zlewozmywak dwukomorowy – 1 szt.
- Lodówka – 1 szt.
- Wyparzarka do naczyń – 1 szt.

Wyposażenie szatni:

- Szafki z półkami – 3 szt.; 1 szafka przeznaczona jest dla 5 dzieci, więc 3 szafki dla 15 miejsc (15 dzieci)

Sprzęt komputerowy i multimedialny:

- Laptop – 1 szt.
- Drukarka – 1 szt.
- Monitor interaktywny – 1 szt.
- Podłoga interaktywna – 1 szt.
- Głośniki - 2 szt.

Pomoce dydaktyczne:

- Podświetlana tablica – 1 szt.
- Zestaw kącików tematycznych złożonych z 3 elementów: sklep, kuchnia, warsztat, co daje 1 zestaw – 1 zestaw
- Maty puzzle antyuderzeniowe – 6 szt.
- Stroje teatralne (w tym kaszubskie) – 15 szt.
- Dzwonki diatoniczne – 1 szt.
- Naklejki z grami na podłogę: gra w klasy, ścieżka uważności, morska ścieżka zdrowia – 3 szt.
- Skakanki – 15 szt.
- Hula-hop – 15 szt.
- Obręcze – 15 szt.
- Program multimedialny mTalent Wczesne wspomaganie rozwoju – 1 szt.
- Interaktywna ścieżka sensoryczna z matami – 1 szt.
- Drewniany stolik manipulacyjny – 1 szt.
- Zestaw instrumentów muzycznych (32 elementy) – 1 zestaw
- Piłki do skakania („skoczki”) – 8 szt.
- Kocyk obciążeniowy – 2 szt.
- Książki terapeutyczne – 15 szt.
- Gra zręcznościowa Łowienie ryb XXL – 1 szt.
- Duży zestaw do budowania dróg (40 części) – 1 szt.
- Zestaw pomocy terapeutycznych (historyjki obrazkowe, ćwiczenia pamięci, koncentracji, kolory, memo dotykowe kształty, sekwencje, układanki sylabowe, moje pierwsze słowa, karty rozwijające mowę i język, patyczaki, łączenie cech, układanki logiczne, itp.) – 1 zestaw
- Rękawiczki obciążone duże – 2 szt.

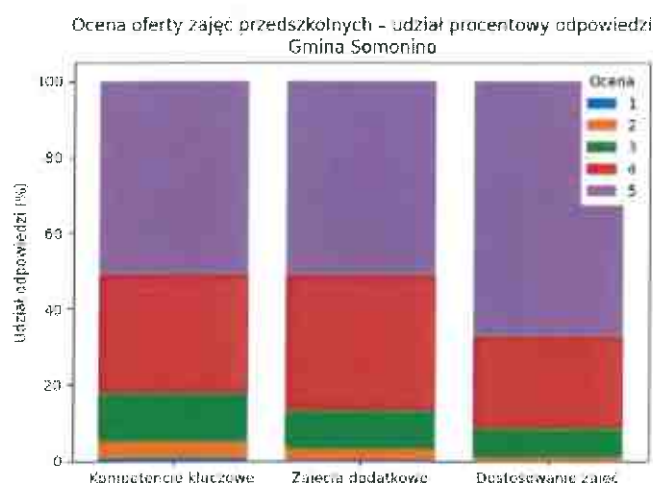
- Zestaw ćwiczeń: Logopedia spectrum szereg szumiący, ciszący, syczący – 1 zestaw
- Logopedia Pro zestaw składający się z: mówiące obrazki + mikrofon + karty pracy – 1 szt.
- Multimedialny program terapeutyczny typu Trenuj ucho – 1 szt.

4. Analiza potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci w grupach przedszkolnych

Analiza potrzeb została opracowana na podstawie ankiet przeprowadzonych wśród rodziców/opiekunów prawnych dzieci uczęszczających do OWP w Gminie Somonino oraz wśród nauczycieli tych placówek, a także wywiadów z nauczycielami wychowania przedszkolnego.

4.1. Ocena rodziców/opiekunów prawnych sytuacji aktualnej i potrzeb

Poniższy wykres przedstawia ocenę rodziców/prawnych opiekunów dotyczącą oferty zajęć realizowanych obecnie w przedszkolach na terenie Gminy Somonino. Ocenie poddano kluczowe obszary oferty edukacyjnej, w tym zajęcia rozwijające kompetencje kluczowe dzieci, ofertę zajęć dodatkowych oraz stopień dostosowania zajęć do potrzeb rozwojowych dziecka.

Analiza procentowego rozkładu ocen rodziców dotyczących oferty zajęć przedszkolnych w Gminie Somonino wskazuje na przewagę ocen wysokich (4 i 5) we wszystkich analizowanych obszarach, jednak jednocześnie ujawnia **zróżnicowanie poziomu satysfakcji** pomiędzy poszczególnymi typami zajęć.

W przypadku **zajęć rozwijających kompetencje kluczowe dzieci** oceny bardzo dobre i dobre (4 i 5) stanowią łącznie ok. **82% odpowiedzi**, natomiast ok. **18% respondentów** przyznało oceny średnie lub niskie (3 oraz 1–2). Wskazuje to, że mimo ogólnie pozytywnej oceny, oferta w tym obszarze **wymaga dalszego wzmocnienia i systematycznego rozwoju**, w szczególności w zakresie rozwijania myślenia logicznego, kompetencji społecznych oraz umiejętności poznawczych dzieci.

Najwyższy poziom ocen wysokich odnotowano w odniesieniu do **zajęć dodatkowych**, gdzie oceny 4 i 5 stanowią ok. **87% odpowiedzi**, co potwierdza duże zainteresowanie rodziców dodatkowymi formami aktywności edukacyjnej. Z kolei **dostosowanie zajęć do potrzeb rozwojowych dziecka** uzyskało najwyższy udział ocen bardzo dobrych (5), jednak nadal ok. **9% ocen średnich** wskazuje na potrzebę dalszego pogłębiania indywidualizacji pracy z dziećmi.

Przedstawione wyniki potwierdzają zasadność kontynuowania oraz rozwijania działań ukierunkowanych na **wzmocnienie kompetencji kluczowych dzieci**, traktując ten obszar jako jeden z kluczowych kierunków dalszego rozwoju oferty edukacyjnej przedszkoli w Gminie Somonino.

Poniższy przedstawiono obszary zajęć przedszkolnych, które zdaniem rodziców/prawnych opiekunów dzieci wymagają dalszego rozwoju lub wzmocnienia. Zestawienie uwzględnia wskazania respondentów w ujęciu procentowym i stanowi uzupełnienie wcześniejszej analizy jakości oferty edukacyjnej realizowanej w przedszkolach na terenie Gminy Somonino.

Największe oczekiwania rodziców/prawnych opiekunów dotyczą dalszego rozwijania zajęć wspierających myślenie logiczne i naukowe, które zostały wskazane przez 100% respondentów. Wynik ten jednoznacznie potwierdza, że obszar rozwijania kompetencji poznawczych i kluczowych dzieci jest postrzegany jako priorytetowy, mimo jego ogólnie wysokiej oceny w dotychczasowej ofercie przedszkoli.

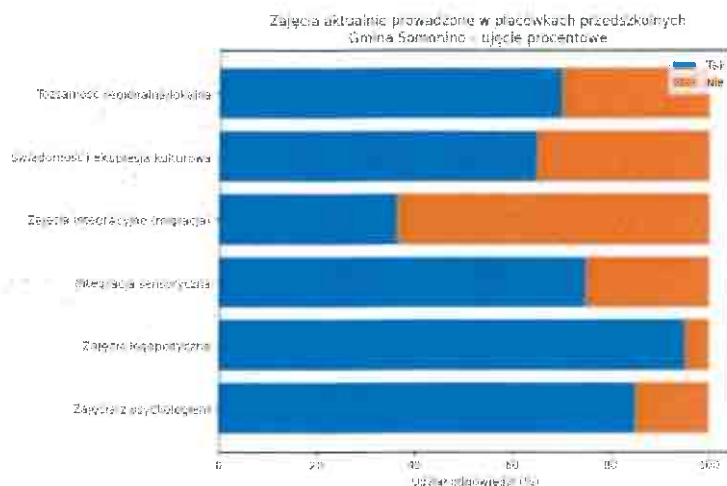
Wysoki odsetek wskazań dotyczy również kompetencji społecznych (ok. 58% respondentów) oraz rozwoju mowy i czytania (ok. 49% respondentów), co podkreśla znaczenie działań ukierunkowanych na rozwój komunikacji, współpracy oraz funkcjonowania dzieci w grupie rówieśniczej. Obszary te są kluczowe z punktu widzenia przygotowania dzieci do dalszych etapów edukacji.

Istotna część respondentów wskazała także na potrzebę wzmacniania zajęć stymulujących rozwój psychoruchowy (ok. 33%), zajęć logopedycznych (ok. 30%) oraz zajęć z psychologiem (ok. 20%), co potwierdza rosnące znaczenie wsparcia emocjonalnego i rozwojowego dzieci. Niższy odsetek wskazań dotyczy integracji dzieci z doświadczeniem migracyjnym (ok. 6%) oraz diagnostyki potrzeb rozwojowych (ok. 5%), co pozostaje spójne ze specyfiką Gminy Somonino jako gminy wiejskiej, charakteryzującej się niewielką liczbą dzieci z doświadczeniem migracyjnym.

Uzyskane wyniki jednoznacznie wskazują na potrzebę dalszego rozwijania i wzmacniania oferty edukacyjnej przedszkoli, w szczególności w zakresie zajęć rozwijających kompetencje kluczowe, poznawcze i społeczne dzieci, co w pełni uzasadnia planowanie działań rozwojowych w tym obszarze.

4.2. Ocena nauczycieli sytuacji aktualnej i potrzeb

Poniższy wykres przedstawia wyniki ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli wychowania przedszkolnego dotyczącej zakresu zajęć aktualnie realizowanych w placówkach na terenie Gminy Somonino. Celem badania było określenie, które formy wsparcia rozwojowego są obecnie prowadzone, a które występują w ograniczonym zakresie lub nie są realizowane. Uzyskane dane stanowią istotne uzupełnienie analizy potrzeb edukacyjnych dzieci oraz pozwalają na odniesienie aktualnej oferty przedszkoli do oczekiwań zgłaszanych przez rodziców.

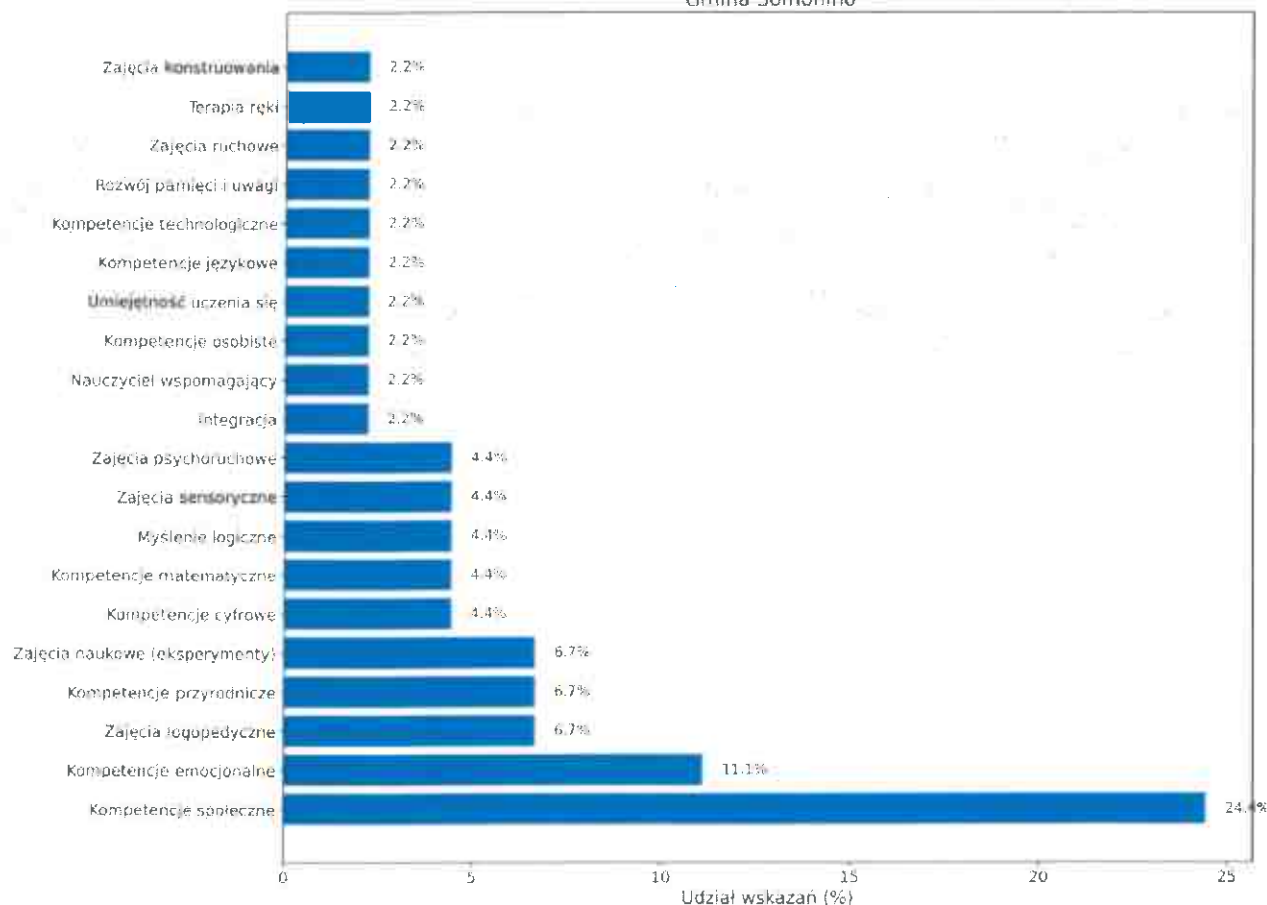

Analiza wyników ankiety nauczycieli w ujęciu procentowym wskazuje, że **najbardziej rozpowszechnionymi formami wsparcia** w placówkach przedszkolnych są **zajęcia logopedyczne**, realizowane w ok. **95% oddziałów**, oraz **zajęcia z psychologiem**, prowadzone w ok. **85% placówek**. Wysoki odsetek wskazań dotyczy również **integracji sensorycznej** (ok. **75%**), co potwierdza duże znaczenie działań wspierających rozwój psychoruchowy dzieci.

Zajęcia z zakresu **tożsamości regionalnej i lokalnej** są realizowane w ok. **70% placówek**, natomiast **zajęcia rozwijające świadomość i ekspresję kulturową** w ok. **65%**, co świadczy o uwzględnianiu w pracy wychowawczej elementów edukacji regionalnej i kulturowej, istotnych z punktu widzenia specyfiki gminy wiejskiej. Najniższy udział procentowy dotyczy **zajęć integracyjnych skierowanych do dzieci z doświadczeniem migracyjnym**, które realizowane są w ok. **35% placówek**. Należy jednak podkreślić, że wynik ten jest bezpośrednio związany ze **strukturą demograficzną Gminy Somonino**, charakteryzującą się niewielką liczbą dzieci z doświadczeniem migracyjnym, a nie z brakiem gotowości placówek do podejmowania tego typu działań.

Zbadano także wyniki pytania otwartego skierowanego do nauczycieli wychowania przedszkolnego, dotyczącego obszarów rozwoju dzieci wymagających – ich zdaniem – wzmocnienia. Odpowiedzi zaprezentowano w ujęciu procentowym, co pozwala na wskazanie najczęściej identyfikowanych potrzeb rozwojowych dzieci oraz uzupełnia analizę wyników badań ilościowych przeprowadzonych wśród nauczycieli i rodziców.

Obszary wymagające wzmocnienia – opinia nauczycieli (pytanie otwarte)
Gmina Somonino

Analiza odpowiedzi nauczycieli udzielonych w pytaniu otwartym wskazuje, że **najczęściej identyfikowaną potrzebą rozwojową wśród wychowanków są kompetencje społeczne**, które stanowią ok. **24% wszystkich wskazań**. Wysoki udział odpowiedzi w tym obszarze potwierdza rosnące znaczenie działań wspierających funkcjonowanie dzieci w grupie rówieśniczej, rozwijanie umiejętności współpracy, komunikacji oraz radzenia sobie w sytuacjach społecznych.

Istotny odsetek wskazań dotyczy również **kompetencji emocjonalnych** (ok. **11%**), co potwierdza potrzebę **systematycznego** wzmocniania działań ukierunkowanych na rozpoznawanie i regulowanie emocji oraz budowanie poczucia bezpieczeństwa dzieci.

Kolejną grupę obszarów wymagających wzmocnienia stanowią **zajęcia logopedyczne, kompetencje przyrodnicze oraz zajęcia naukowe oparte na eksperymentach i doświadczeniach**, z których każdy uzyskał ok. **7% wskazań**. Wskazuje to na potrzebę dalszego rozwijania kompetencji poznawczych, językowych oraz ciekawości poznawczej dzieci.

Około **4-5% wskazań** dotyczyło takich obszarów jak **kompetencje cyfrowe, matematyczne, myślenie logiczne, zajęcia sensoryczne oraz psychoruchowe**, co pozostaje spójne z oczekiwaniami rodziców dotyczącymi rozwijania kompetencji kluczowych i poznawczych dzieci.

Pozostałe obszary, w tym m.in. **integracja, rozwój pamięci i uwagi, kompetencje językowe, umiejętność uczenia się, zajęcia ruchowe czy terapia ręki**, uzyskały pojedyncze wskazania (ok. **2% każde**), co wskazuje na bardziej **indywidualizowany** charakter tych potrzeb, wymagający elastycznego podejścia w planowaniu wsparcia.

Zestawienie wyników ankiety nauczycieli z oczekiwaniami zgłaszanymi przez rodziców wskazuje na spójność w zakresie priorytetów rozwojowych dzieci, przy jednoczesnej potrzebie dalszego **systematycznego wzmocniania oferty zajęć wspierających kompetencje kluczowe, emocjonalno-społeczne oraz psychoruchowe**.

4.3. Propozycja zajęć dodatkowych w ramach rozwijania kompetencji kluczowych w placówkach przedszkolnych w Gminie Somonino

W odpowiedzi na zidentyfikowane potrzeby rekomenduje się realizację zajęć rozwijających kompetencje kluczowe w trzech przedszkolach na terenie Gminy Somonino, uwzględniając lokalizację placówki, demografię obszaru oraz potencjał tych miejsc. Projektując propozycję, opierano się na założeniach wynikających z badania:

- **100% rodziców** wskazało potrzebę rozwijania myślenia logicznego i naukowego,
- wysoki odsetek wskazań dotyczył **kompetencji społecznych (58%)** i emocjonalnych,
- niemal połowa rodziców oczekiwała wzmocnienia rozwoju mowy i czytania (49%),
- nauczyciele jako najczęstszy deficyt wskazali **kompetencje społeczne (24%)**,
- pojawiła się potrzeba rozwijania kompetencji matematycznych, przyrodniczych, cyfrowych i eksperymentalnych,
- część dzieci wymaga wsparcia specjalistycznego (logopeda, psycholog, integracja **sensoryczna, zajęcia korekcyjne**).

1) Goręczyno – 8 grup

- Język obcy
- Matematyczno-przyrodniczo-technologiczne
- Kompetencje cyfrowe
- Kompetencje osobisto-społeczne
- Świadomość i ekspresja kulturalna

Uzasadnienie doboru

- Zajęcia matematyczno-przyrodniczo-technologiczne bezpośrednio odpowiadają na 100% wskazań rodziców dotyczących myślenia logicznego i naukowego.
- Kompetencje osobisto-społeczne odpowiadają na najczęściej wskazywane przez nauczycieli deficyty społeczne.
- Kompetencje cyfrowe rozwijają obszar wskazywany przez nauczycieli jako wymagający wzmocnienia (4–5% wskazań).
- Zajęcia z zakresu ekspresji kulturowej uwzględniają również potrzeby dzieci z doświadczeniem migracyjnym.
- Język obcy wspiera kompetencje komunikacyjne i gotowość szkolną.

2) Somonino – 7 grup

- Język obcy
- Matematyczno-przyrodnicze
- Kompetencje osobiste i
- Świadomość i ekspresja kulturalna
- Kodowanie

Uzasadnienie doboru

- Wprowadzenie kodowania wzmacnia myślenie algorytmiczne, logiczne i przyczynowo-skutkowe – bezpośrednia odpowiedź na najwyższe oczekiwania rodziców.
- Obszar społeczno-emocjonalny odpowiada na 24% wskazań nauczycieli jako główny deficyt.
- Zajęcia matematyczno-przyrodnicze wzmacniają kompetencje poznawcze i ciekawość badawczą.
- Ekspresja kulturowa rozwija kreatywność i kompetencje społeczne, sprzyja integracji.

3) Egiertowo (z oddziałem w Połączynie) – 5 grup

- Język obcy
- Matematyczno-przyrodniczo-technologiczne
- Kompetencje cyfrowe
- Kompetencje osobisto-społeczne i umiejętność uczenia się
- Świadomość i ekspresja kulturalna

Uzasadnienie doboru

· Połączenie komponentu matematyczno-przyrodniczego z technologicznym wzmacnia rozwój logiczny i eksperymentalny.

· Ujęcie „umiejętności uczenia się” wspiera koncentrację, pamięć i samodzielność – obszary wskazywane w odpowiedziach nauczycieli.

· Kompetencje cyfrowe przygotowują dzieci do funkcjonowania w środowisku edukacyjnym XXI wieku.

· Ekspresja kulturowa sprzyja rozwijaniu kreatywności oraz postaw otwartości.

Zajęcia dodatkowe rozwijające kompetencje kluczowe uwzględnia **4 dzieci z doświadczeniem migracji**: 1 dziecko w OWP w Goręczynie oraz 3 dzieci w OWP w Somoninie i brak dla nich oferty adaptacji do nowego środowiska. Rekomenduje się, aby w holistycznym podejściu, w szczególności na zajęciach z: kompetencji osobisto-społecznych oraz zajęcia ze świadomości i ekspresji kulturowej, realizować treści umożliwiające pokonywanie barier adaptacyjnych.

Zajęcia osobisto-społeczne będą wzmacniać poczucie bezpieczeństwa, kompetencje emocjonalne i umiejętność współpracy, co jest kluczowe w procesie adaptacji do nowego środowiska edukacyjnego, zredukują stres akulturacyjny poprzez zabawy integracyjne i budowanie akceptacji w grupie).

Zajęcia ze świadomości i ekspresji kulturowej, promujące otwartość na różnorodność, m.in. poprzez porównywanie tradycji kaszubskich z kulturami migrantów – bajki, gry regionalne. Zajęcia te ułatwią dzieciom z doświadczeniem migracji rozwój kompetencji komunikacyjnych, rozumienie norm społecznych i funkcjonowanie w środowisku rówieśniczym. Komponent świadomości i ekspresji kulturowej umożliwi budowanie postawy otwartości, akceptacji różnorodności oraz włączania doświadczeń kulturowych dzieci do życia grupy przedszkolnej. Tym samym propozycja stanowi nie tylko zapewnienie im udziału w standardowych zajęciach rozwijających kompetencje kluczowe, ale także tworzy warunki do pełnej integracji społecznej i edukacyjnej w środowisku przedszkolnym.

4.4. Ocena sytuacji dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Analiza sytuacji w Gminie Somonino wskazuje na istotną skalę potrzeb w zakresie wsparcia dzieci ze **specjalnymi potrzebami edukacyjnymi** w wieku przedszkolnym. Do przedszkoli na terenie gminy uczęszcza obecnie **30 dzieci z orzeczoną stopniem niepełnosprawności**, natomiast **94 dzieci objęte są wczesnym wspomaganie rozwoju**, co potwierdza konieczność zapewnienia szerokiego i systematycznego wsparcia specjalistycznego już na etapie edukacji przedszkolnej. Tak znaczna liczba dzieci wymagających dodatkowego wsparcia rozwojowego wskazuje na potrzebę realizacji **zajęć dostosowanych do indywidualnych możliwości i potrzeb dzieci**, w szczególności zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, terapeutycznych, integracji sensorycznej oraz wsparcia psychologicznego i pracy z pedagogiem specjalnym. Wczesne podejmowanie działań wspierających rozwój dzieci ze SPE ma kluczowe znaczenie dla wyrównywania szans edukacyjnych oraz zapobiegania narastaniu trudności na kolejnych etapach kształcenia. Zapewnienie dzieciom ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi odpowiednich form wsparcia sprzyja ich **harmonijnemu rozwojowi, poprawie funkcjonowania emocjonalno-społecznego oraz zwiększeniu samodzielności**, a jednocześnie umożliwia efektywną realizację podstawy programowej wychowania przedszkolnego w warunkach sprzyjających edukacji włączającej. Dane z Gminy Somonino jednoznacznie potwierdzają zasadność planowania i realizacji działań ukierunkowanych na rozwój oferty zajęć specjalistycznych w przedszkolach.

4.5. Dzieci z niepełnosprawnościami i ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE) – skala i zakres wsparcia

W rekomendowanych do wsparcia 3 placówkach łącznie uczęszcza **7 dzieci z niepełnosprawnościami** oraz **37 dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)**, w tym objętych wczesnym wspomaganie rozwoju (WWR).

- OWP Goręczyno – 3 dzieci:

- 1 dziecko z niepełnosprawnością ruchową (w tym afazją),
- 1 dziecko słabowidzące,
- 1 dziecko z autyzmem

oraz

- 16 dzieci korzystających z WWR

- OWP Somonino – 3 dzieci:

- 2 dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
- 1 dziecko z autyzmem

oraz

- 19 dzieci korzystających z WWR

- OWP Egiertowo – oddział w Połęczynie – 1 dziecko:

- 1 dziecko z niepełnosprawnością ruchową (w tym afazją)

oraz

- 6 dzieci korzystających z WWR.

Ponadto **37 dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (SPE)** posiada opinię, orzeczenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, z których wynika, że dzieci napotykają na trudności takie jak:

- opóźnienia w rozwoju mowy,
- dysharmonia w rozwoju psychomotorycznym,
- wieloaspektowe trudności w funkcjonowaniu poznawczym, językowym i uwagowym,
- nadruchość,
- trudności w koncentracji uwagi.

Tak szeroki zakres zdefiniowanych złożonych trudności u dzieci (mowa, funkcje poznawcze, koncentracja, autyzm, afazja) oraz ich duża liczebność wymagają odpowiedniego godzinowego wsparcia terapii. W związku z tym możliwe byłyby następujące zajęcia w ramach dodatkowych godzin wspierających wyrównywanie szans edukacyjnych:

1. Dla 16 dzieci ze SPE oraz 3 dzieci z niepełnosprawnościami w OWP Goręczyno

- Wczesne Wspomaganie Rozwoju (WWR)
- Zajęcia logopedyczne – wskazanie do największej liczby godzin uwzględniające dziecko z afazją
- Zajęcia z pedagogiem specjalnym – wskazanie do największej liczby godzin
- Zajęcia z psychologiem dziecięcym – wskazanie do największej liczby godzin
- Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
- TUS (kompetencje emocjonalno-społeczne)
- Rewalidacja indywidualna

2. Dla 19 dzieci ze SPE oraz 3 dzieci z niepełnosprawnościami w OWP Somonino

- Wczesne Wspomaganie Rozwoju (WWR) – wskazanie do adekwatnej do liczby dzieci liczby godzin
- Zajęcia o charakterze terapeutycznym

- Zajęcia rewalidacyjne
- Zajęcia logopedyczne – wskazanie do największej liczby godzin
- Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
- TUS (Trening Umiejętności Społecznych)

3. Dla 6 dzieci ze SPE oraz 1 dziecka z niepełnosprawnością w OWP Egiertowo

- Zajęcia z pedagogiem specjalnym
- Zajęcia logopedyczne – wskazanie do największej liczby godzin uwzględniające dziecko z afazją
- Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne
- Zajęcia terapeutyczne

Uzasadnienie wsparcia w świetle badań rodziców i nauczycieli

Zaplanowane działania w pełni odpowiadają diagnozie potrzeb:

Z badań rodziców:

- 30% wskazań – potrzeba zajęć logopedycznych (odpowiedź: zwiększona liczba godzin logopedii),
- 33% – potrzeba wsparcia psychoruchowego (zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, WWR),
- 20% – potrzeba wsparcia psychologicznego (psycholog dziecięcy),
- 58% – potrzeba wzmacniania kompetencji społecznych (TUS).

Z badań nauczycieli:

- 24% wskazań – deficyty w kompetencjach społecznych,
- 11% – trudności emocjonalne,
- wskazania dotyczące problemów z koncentracją, pamięcią i funkcjonowaniem poznawczym.

Wobec trudności takich jak opóźnienia mowy, nadrucliwość czy problemy z koncentracją, zaprojektowane wsparcie: poprawia komunikację i rozwój językowy; wspiera regulację emocji i zachowania; rozwija funkcje poznawcze i uwagę; wyrównuje dysharmonie psychomotoryczną; wzmacnia gotowość szkolną; zapobiega wykluczeniu edukacyjnemu.

Uzasadnienie dla Dodatkowych zajęć:

1. W obszarze poznawczym:

· terapia logopedyczna, celem stymulowania prawidłowego rozwoju językowego dzieci, wykrywania i usuwania wad wymowy, kształtowania prawidłowej mowy poprzez korygowanie zaburzeń; doskonalenia mowy już ukształtowanej, wdrażania do praktycznego wykorzystania nawyków poprawnej wymowy przyswojonej w toku ćwiczeń;

· eksperymenty, celem rozwijania zainteresowań przyrodniczo-technicznych, wyobraźni twórczej oraz kreatywności i aktywności poznawczej; rozbudzenia zainteresowań naukowych;

· robotyka, celem wprowadzenia w nowe technologie, uczenia kodowania poprzez szereg zabaw i ćwiczeń, rozwijania logicznego myślenia;

· język obcy, celem przygotowania dzieci do posługiwania się językiem obcym nowożytnym poprzez rozbudzanie ich świadomości językowej i wrażliwości kulturowej oraz budowanie pozytywnej motywacji do nauki języków obcych na dalszych etapach edukacyjnych;

· integracja sensoryczna, celem dostarczenie odpowiedniej ilości bodźców sensorycznych, przedsionkowych, proprioceptywnych i dotykowych, aby dać możliwość prawidłowej pracy centralnego układu nerwowego.

2. W obszarze emocjonalnym i społecznym:

- zajęcia z psychologiem, celem wzmacniania relacji z rówieśnikami, stosowania technik relaksacyjnych;

·TUS Trening Umiejętności Społecznych dla zniwelowania niepożądanych zachowań społecznych.

4.6. Współpraca nauczycieli z opiekunami prawnymi, w tym radzenia sobie w sytuacjach trudnych

Nauczycielki na bieżąco rozwiązują sytuacje trudne lub konfliktowe wśród dzieci. W tym celu stosują pogadanki, rozmowy kierowane, historyjki obrazkowe z dziećmi, rozmowy z prawnymi opiekunami w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych. Współpraca z rodzicami, opiekunami prawnymi odbywa się na zasadzie rozmów indywidualnych i konsultacji.

Wnioski z przeprowadzonej diagnozy wśród nauczycieli, rodziców/opiekunów prawnych OWP Gminy Somonino

Przeprowadzona analiza wyników badań ankietowych wśród rodziców/prawnych opiekunów oraz nauczycieli wychowania przedszkolnego w Gminie Somonino wskazuje na **ogólnie wysoką ocenę jakości i zakresu oferty edukacyjnej przedszkoli**, przy jednoczesnym jednoznacznym zidentyfikowaniu obszarów wymagających dalszego rozwoju i wzmocnienia. Zestawienie perspektywy obu grup respondentów pozwala na spójne określenie kluczowych potrzeb rozwojowych dzieci w wieku przedszkolnym.

Rodzice, pomimo dominacji ocen wysokich (4 i 5) we wszystkich analizowanych obszarach, wskazują na **konieczność dalszego rozwijania zajęć ukierunkowanych na kompetencje kluczowe**, w szczególności w zakresie myślenia logicznego, kompetencji społecznych oraz umiejętności poznawczych. Najwyższy poziom oczekiwań dotyczy zajęć rozwijających myślenie logiczne i naukowe, a także rozwoju mowy, czytania oraz kompetencji społecznych, co potwierdza potrzebę systematycznego wzmocniania działań przygotowujących dzieci do dalszych etapów edukacji. Jednocześnie rodzice dostrzegają znaczenie zajęć wspierających rozwój psychoruchowy, logopedyczny oraz wsparcie psychologiczne dzieci.

Perspektywa nauczycieli potwierdza zasadność tych oczekiwań. Z analizy ankiet wynika, że w większości placówek realizowane są zajęcia logopedyczne, psychologiczne oraz z zakresu integracji sensorycznej, jednak jednocześnie nauczyciele wskazują na potrzebę **pogłębiania i rozszerzania działań wspierających kompetencje społeczne i emocjonalne dzieci**, które zostały najczęściej wymienione w pytaniach otwartych. Istotne znaczenie przypisywane jest również rozwojowi kompetencji poznawczych, przyrodniczych i naukowych, w tym zajęciom opartym na eksperymentowaniu i doświadczaniu.

Zarówno rodzice, jak i nauczyciele wskazują, że obszary takie jak integracja dzieci z doświadczeniem migracyjnym czy specjalistyczna diagnoza potrzeb rozwojowych mają **mniejsze znaczenie w kontekście lokalnym**, co pozostaje spójne ze specyfiką Gminy Somonino jako gminy wiejskiej, charakteryzującej się niewielką liczbą dzieci z doświadczeniem migracyjnym. Jednocześnie podkreślana jest potrzeba elastyczności i gotowości placówek do reagowania na ewentualne zmiany w strukturze potrzeb dzieci i nie pomijania tych dwóch aspektów, bo ich obecność i ryzyko pominięcia może skutkować pogłębianiem się trudności tych dzieci w integracji z grupą rówieśniczą i w dalszym rozwoju.

Podsumowując, wyniki przeprowadzonych badań jednoznacznie wskazują na zasadność **kontynuowania i rozwijania oferty edukacyjnej przedszkoli**, ze szczególnym uwzględnieniem działań wspierających kompetencje kluczowe, społeczne, emocjonalne oraz poznawcze dzieci. Zidentyfikowane potrzeby stanowią solidną podstawę do planowania dalszych działań rozwojowych i inwestycyjnych w obszarze wychowania przedszkolnego w Gminie Somonino.

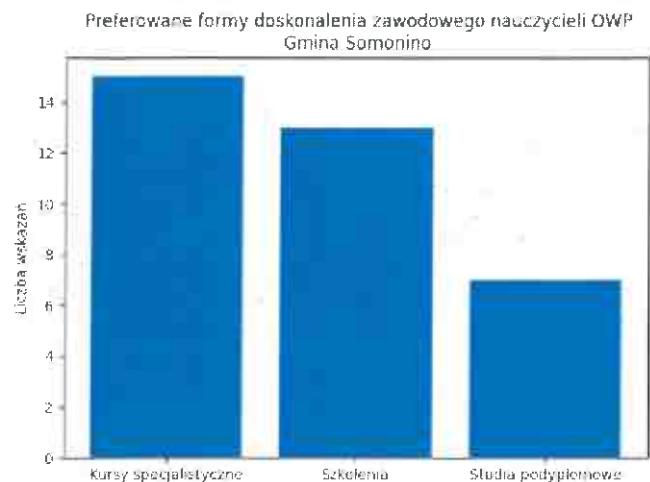
5. Potrzeby nauczycieli OWP w zakresie w zakresie doskonalenia umiejętności i kompetencji zawodowych.

5.1. Forma doskonalenia kompetencji zawodowych

Nauczyciele i wychowawcy w placówkach przedszkolnych w Gminie Somonino posiadają niezbędne kwalifikacje do nauki w OWP. Kadra ta legitymuje się:

- 44 tytułami zawodowymi magistra z przygotowaniem pedagogicznym
- 6 tytułami zawodowymi licencjata z przygotowaniem pedagogicznym
- 1 pozostałe kwalifikacje

Analiza wyników ankiety przeprowadzonej wśród nauczycieli wychowania przedszkolnego w Gminie Somonino wskazuje, że w zdecydowanej większości **dostrzegają oni potrzebę dalszego doskonalenia swoich kompetencji zawodowych**.

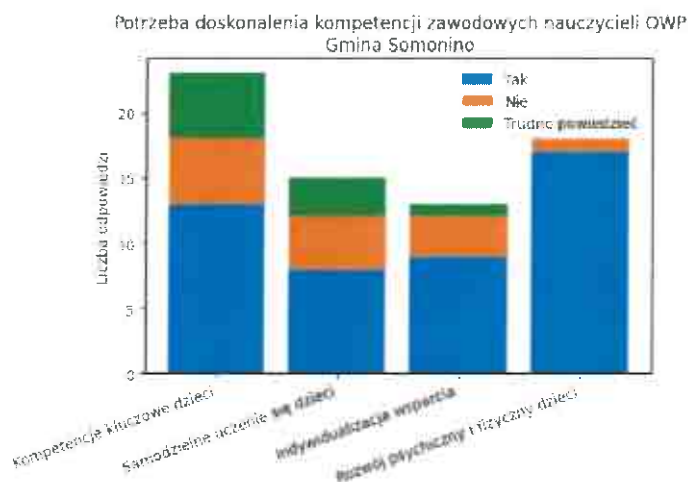

Nauczyciele najczęściej preferują **kursy specjalistyczne** (15 wskazań) oraz **szkolenia** (13 wskazań) jako formy podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Świadczy to o potrzebie dostępu do **praktycznych, ukierunkowanych tematycznie form doskonalenia**, możliwych do bezpośredniego wykorzystania w codziennej pracy z dziećmi.

Mniejsza liczba wskazań (7) dotyczących **studiów podyplomowych** może wynikać z ich większego stopnia sformalizowania, dłuższego czasu trwania oraz wyższych wymagań organizacyjnych. Uzyskane wyniki sugerują zasadność planowania działań wspierających rozwój zawodowy nauczycieli przede wszystkim w formie **elastycznych i dostępnych szkoleń oraz kursów specjalistycznych**, dostosowanych do realnych potrzeb kadry pedagogicznej.

5.2. Obszary doskonalenia kompetencji zawodowych

Poniższy wykres przedstawia wyniki odpowiedzi nauczycieli dotyczące obszarów, w jakich dostrzegają potrzebę doskonalenia kompetencji zawodowych. Uzyskane dane pozwalają na identyfikację kluczowych obszarów wymagających wsparcia oraz stanowią podstawę do planowania działań rozwojowych skierowanych do kadry pedagogicznej.

Ankietowani nauczyciele wskazali obszary doskonalenia kompetencji zawodowych przede wszystkim w zakresie **prowadzenia zajęć stymulujących rozwój psychiczny i fizyczny dzieci** (17 wskazań odpowiedzi „tak”), co świadczy o rosnącym znaczeniu działań wspierających wszechstronny rozwój dzieci w wieku przedszkolnym.

Istotna potrzeba doskonalenia kompetencji dotyczy również **kształtowania kompetencji kluczowych dzieci** (13 wskazań) oraz **indywidualizacji wsparcia rozwojowego dziecka** (9 wskazań), co pozostaje spójne z rosnącymi oczekiwaniami wobec nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi o zróżnicowanych potrzebach

edukacyjnych. **Mniejsza, choć nadal zauważalna, liczba wskazań** w obszarze **przygotowania dzieci do samodzielnego uczenia się** (8 wskazań) może wynikać z faktu, iż zagadnienie to jest już częściowo realizowane w bieżącej praktyce pedagogicznej.

6. Hierarchia potrzeb

W oparciu o analizę potrzeb Gminy Somonino w zakresie rozwoju i edukacji dzieci, doskonalenia kompetencji lub kwalifikacji zawodowych nauczycieli oraz dostosowania i wyposażenia pomieszczeń ustalono hierarchię potrzeb, które należy zaspakajać w następującej kolejności:

1. Dostosowanie istniejącej bazy lokalowej do nowo tworzonych miejsc wychowania przedszkolnego – wyposażenia 2 sal lekcyjnych Gminnego Przedszkola w Goręczynie, remont i modernizacja: Oddziału Przedszkolnego w Szkole Podstawowej w Somoninie, Oddziału zamiejscowego w Połączynie (filia Szkoły Podstawowej w Egiertowie).

2. Zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych do przedszkoli w Gminie Somonino.

3. Zajęcia dodatkowe dla dzieci w zakresie rozwijania kompetencji kluczowych, w tym uwzględnienia potrzeb i sytuacji dzieci z doświadczeniem migracji (m.in. z języka obcego, matematyczno-przyrodniczo-technologiczne, cyfrowe, osobisto-społeczne, ze świadomości i ekspresji kulturowej), wyrównywania szans edukacyjnych (korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, rewalidacyjne, z psychologiem i pedagogiem specjalnym) dla wszystkich grup przedszkolnych. Zajęcia dla dzieci objętych wczesnym wspomaganie rozwoju. Ponadto zajęcia z **preorientacji zawodowej** dostosowane do wieku przedszkolnego.

4. Doskonalenie zawodowe nauczycieli zatrudnionych w przedszkolu.

7. Zakres planowanego wsparcia – synteza

7.1. Wsparcie skierowane do dzieci:

Wyposażenie 2 sal w nowo utworzonym Gminnym Przedszkolu w Goręczynie;

Uzasadnienie: W związku z utworzeniem sześciu oddziałów przedszkolnych w nowo powstałym Gminnym Przedszkolu w Goręczynie oraz z uwagi na rosnące zapotrzebowanie na miejsca wychowania przedszkolnego, Gmina przewiduje możliwość zwiększenia liczby oddziałów do ośmiu co wiąże się z wyposażeniem obu sal. Obecnie pomieszczenia przeznaczone na realizację zajęć nie są wyposażone w niezbędne meble oraz pomoce dydaktyczne. W związku z powyższym Gmina zamierza doposażyć dwie sale w niezbędną infrastrukturę, umożliwiającą zapewnienie odpowiednich warunków edukacyjnych i opiekuńczych dla dzieci w wieku przedszkolnym.

Remont i modernizacja przedszkola w Szkole Podstawowej w Somoninie;

Uzasadnienie: W związku z rosnącym zapotrzebowaniem na usługi przedszkolne, migracją Somonina w obecnym obiekcie niezbędne jest wykonanie remontu i modernizacji tak, aby zaspokoić potrzebę miejsc w OWP.

Remont i modernizacja oddziału przedszkola w Połączynie (filia przedszkola w SP w Egiertowie)

Uzasadnienie: W związku z rosnącą liczbą dzieci w wieku przedszkolnym zamieszkujących miejscowość Połączyno i ograniczoną dostępnością miejsc w istniejącej infrastrukturze przedszkolnej, konieczne jest przeprowadzenie prac remontowo-adaptacyjnych, aby utworzyć nowe miejsca wychowania przedszkolnego.

Zakup pomocy dydaktycznych do 3 placówek: w Goręczynie, Somoninie, Połączynie (filia Egiertowo)

Uzasadnienie: Zakup jest niezbędny w celu wyposażenia sal dydaktycznych dla nowo tworzonych miejsc w placówkach, a także stworzenie przestrzeni wspierającej rozwój psychoruchowy dziecka. Zakupione pomoce posłużą uatrakcyjnieniu zajęć prowadzonych przez wychowawców w grupach w formie nauki poprzez zabawę.

Zajęcia dodatkowe ukierunkowane na rozwój kompetencji kluczowych u dzieci w 3 placówkach: w Goręczynie, Somoninie, (filia Egiertowo)

Uzasadnienie: Istotą przygotowania dzieci do podjęcia nauki na dalszych etapach kształcenia, a także do zatrudnienia jest wyposażenie ich w kompetencje kluczowe oraz umiejętności uniwersalne na rynku pracy. Najlepszą formą nauki dla dziecka jest przyswajanie nowych informacji poprzez zabawę, dlatego zajęcia będą miały charakter warsztatów, laboratoriów czy otwartych zajęć w grupie. Przygotowane w nowatorski sposób

programy edukacyjne rozbudzają ciekawość, kreatywność u dzieci, pozwalają rozwijać ich uzdolnienia, uczą rozwiązywania problemów, nie tylko indywidualnie lecz również pod kątem pracy zespołowej. Zajęcia dedykowane będą wszystkim dzieciom w przedszkolach funkcjonujących na terenie Gminy Somonino.

W tym także zajęcia z preorientacji zawodowej.

Uzasadnienie: Wczesne zapoznanie dzieci z różnorodnością zawodów, ról społecznych oraz środowisk pracy pozwala kształtować otwartość na świat, rozwijać zainteresowania oraz budować poczucie sprawczości i wiary we własne możliwości. Wczesne zapoznanie dzieci z różnorodnością zawodów, ról społecznych oraz środowisk pracy pozwala kształtować otwartość na świat, rozwijać zainteresowania oraz budować poczucie sprawczości i wiary we własne możliwości. Opracowane programy zajęć w przystępny i atrakcyjny sposób przybliżą dzieciom świat pracy, rozbudzą ich ciekawość poznawczą, pomogą odkrywać własne predyspozycje i zainteresowania, a także będą wspierać rozwój kompetencji kluczowych, takich jak kreatywność, inicjatywność czy umiejętność pracy w grupie.

Zajęcia dodatkowe wyrównujące deficyty rozwojowe u dzieci w 3 placówkach: w Goręczynie, Somoninie, (filia Egiertowo): Zajęcia specjalistyczne, tj. korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne oraz inne zajęć o charakterze terapeutycznym.

Uzasadnienie: Zajęcia dodatkowe nakierowane będą na wyrównywanie szans edukacyjnych i deficytów rozwojowych u dzieci, które wynikają z obserwacji i diagnozy dzieci przedszkolnych, a także opinii lekarzy i specjalistów. Głównym celem będzie wspomaganie prawidłowego rozwoju dziecka, a także eliminacja deficytów rozwojowych i edukacyjnych, np. niwelacja wad wymowy, nieprawidłowej postawy ciała jak i niepożądanych zachowań społecznych. Zajęcia prowadzone będą dla wszystkich dzieci z oddziałów przedszkolnych Gminie Somonino.

7.2. Wsparcie skierowane do opiekunów prawnych dzieci

Aktualnie karda nauczycieli i specjalistów na bieżąco rozwiązują sytuacje trudne lub konfliktowe wśród dzieci. W tym celu stosują pogadanki, rozmowy kierowane, historyjki obrazkowe z dziećmi, rozmowy z prawnymi opiekunami w celu ujednolicenia oddziaływań wychowawczych. Współpraca z rodzicami, opiekunami prawnymi odbywa się na zasadzie rozmów indywidualnych i konsultacji.

Mając na uwadze obserwowane potrzeby dzieci oraz dobre doświadczenie z organizowania spotkań z rodzicami, planuje się ich kontynuowanie w bardziej zorganizowanej formie wokół tematów tj.: adaptacja dziecka w przedszkolu, budowanie poczucia bezpieczeństwa, jak uczyć dziecko rozpoznawania i nazywania emocji, wspieranie odporności psychicznej, granice i konsekwencja w wychowaniu, wspieranie samodzielności dziecka, gotowość szkolna – jak ją rozpoznać i rozwijać, rozwój mowy i komunikacji, wpływ mediów i nowych technologii na rozwój dziecka, jak rozwijać zainteresowania dziecka.

Uzasadnienie: Wspieranie rodziców i opiekunów prawnych w procesie wychowania dziecka stanowi istotny element działań przedszkola ukierunkowanych na zapewnienie spójnego i harmonijnego rozwoju dzieci. Rodzina jest pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym, dlatego wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców oraz budowanie partnerskiej współpracy na linii przedszkole–dom ma kluczowe znaczenie dla osiągania przez dzieci sukcesów edukacyjnych i społecznych.

7.3. Wsparcie kierowane do nauczycieli

Zapewnienie wysokiej jakości edukacji przedszkolnej wymaga systematycznego podnoszenia kompetencji nauczycieli, w szczególności w odpowiedzi na zdiagnozowane potrzeby rozwojowe dzieci uczęszczających do Ośrodków Wychowania Przedszkolnego w Goręczynie, Somoninie i Połęczynie. Obserwacje pedagogiczne oraz bieżąca diagnoza funkcjonowania dzieci wskazują na rosnącą liczbę wychowanków z trudnościami w zakresie integracji sensorycznej, zaburzeń komunikacji językowej, obniżonej sprawności manualnej oraz problemów grafomotorycznych, które mogą wpływać na ich gotowość szkolną oraz dalsze sukcesy edukacyjne.

W związku z potrzebami dzieci planuje się:

- Realizacja studiów podyplomowych z zakresu Integracji Sensorycznej – diagnozy i terapii dzieci (nauczyciele OWP w Goręczynie) umożliwi wczesne rozpoznawanie zaburzeń przetwarzania sensorycznego oraz kursu z zakresu relacji, kompetencji emocjonalnych i społecznych w przedszkolu pozwolą na prowadzenie specjalistycznych działań terapeutycznych na terenie przedszkola. Zdobyte kwalifikacje pozwolą na skuteczniejsze wspieranie dzieci z trudnościami w koncentracji, koordynacji ruchowej oraz regulacji emocjonalnej, co bezpośrednio przełoży się na ich funkcjonowanie w grupie rówieśniczej i proces uczenia się.
- Udział nauczycieli w kursie „Trener terapii ręki i stopy I i II stopnia oraz Trener grafomotoryki” (OWP w Somoninie) stanowi odpowiedź na potrzebę wzmacniania sprawności manualnej dzieci, niezbędnej w procesie nauki pisania i rozwijania kompetencji kluczowych. Wsparcie w zakresie terapii ręki i grafomotoryki pozwoli na prowadzenie systematycznych ćwiczeń usprawniających motorykę małą, koordynację wzrokowo-ruchową oraz prawidłowy chwyt pisarski, co ograniczy ryzyko niepowodzeń szkolnych na kolejnych etapach edukacji.
- Studia podyplomowe z zakresu neurologopedii (nauczyciele OWP w Połęczynie) umożliwią pogłębienie kompetencji w zakresie diagnozy i terapii zaburzeń mowy oraz komunikacji, w tym trudności wynikających z zaburzeń neurologicznych. Wczesna interwencja logopedyczna ma kluczowe znaczenie dla rozwoju kompetencji językowych dzieci, które stanowią fundament kształtowania umiejętności społecznych, poznawczych oraz gotowości do nauki czytania i pisania.

Podniesienie kwalifikacji kadry pedagogicznej w ramach wskazanych form doskonalenia zawodowego przyczyni się do realizacji zindywidualizowanego wsparcia dziecka, skuteczniejszego kształtowania kompetencji kluczowych oraz prowadzenia zajęć stymulujących rozwój psychiczny i fizyczny dzieci. W efekcie zwiększy się jakość udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a przedszkola funkcjonujące na terenie Gminy Somonino będą mogły w sposób kompleksowy odpowiadać na zróżnicowane potrzeby rozwojowe swoich wychowanków.